

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

www.hhdelfland.nl

Opdrachtgever: Hoogheemraadschap van Delfland

Website: www.hhdelfland.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 3 Januari 2020

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	5
User Agents (web browsers).....	6
Samenvatting.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	10
Robuust.....	10
Onderzoekscores.....	10
ONDERZOEKSRESULTATEN.....	11
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	14
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	17
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	20
Principe 2: Bedienbaar.....	26
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	26
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	28
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	29
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	30
Guideline 2.5: Input modalities.....	34
Principe 3: Begrijpelijk.....	36
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	36
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	37
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	38
Principe 4: Robuust.....	40
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	40
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	43
Steekproef.....	43

INLEIDING

Op verzoek van Hoogheemraadschap van Delfland, aanbieder van de website www.hhdelfland.nl, is een onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, te weten: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Bij de overgang van WCAG 2.0 naar WCAG 2.1 zijn er in totaal 12 succescriteria toegevoegd aan de richtlijnen. Voor deze nieuwe succescriteria bestaat geen officiële Nederlandse vertaling. Om deze reden staan in dit rapport de Engelstalige versies van deze nieuwe succescriteria.

De WCAG 2.1 richtlijnen zijn sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: webrichtlijnen@technobility.nl. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Hoogheemraadschap van Delfland) en de datum van het rapport (3 Januari 2020).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Hoogheemraadschap van Delfland
Onderzochte website	: www.hhdelfland.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 3 Januari 2020
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Nicole de Zeeuw
Senior Consultant	: Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.hhdelfland.nl (URI-basis)
- Niet de pagina's op hhdelfland.maps.arcgis.com (Andere URI-basis en andere stijkenmerken)
- Niet de video's (uitzondering tot 23 september 2020 uit wet digitale toegankelijkheid)
- Niet de PDF's (uitzondering tot 23 september 2020 uit wet digitale toegankelijkheid)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet mee te nemen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

15 (zie bijlage 1 voor de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is [aanbevolen volgens digitoegankelijk](#). Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/TR/WCAG21).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

User Agents (web browsers)

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 71 (primair)
- Google Chrome, versie 79
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 44

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.hhdelfland.nl is afgerond op 3 Januari 2020. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 29 van de 50 succescriteria.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website voor een groot deel al wel goed toegankelijk is. De meeste mensen met een functiebeperking kunnen het grootste gedeelte van de website met haar content en functionaliteiten goed gebruiken. Er is op verschillende manier ook duidelijk geprobeerd om de website toegankelijk te maken. Op veel plaatsen is dit ook goed gelukt. Complimenten hiervoor.

Er zijn echter ook nog een aantal problemen gevonden ten aanzien van de toegankelijkheid. Een aantal toegankelijkheidsoplossingen zijn bijvoorbeeld niet helemaal volledig goed geïmplementeerd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het gebruik van 'tabbladen' in de content. Daarnaast zijn nog afbeeldingen gevonden waarbij alternatieve teksten ontbreken. De alternatieve teksten zijn heel belangrijk voor mensen die blind zijn en deze nodig hebben om de inhoud van een afbeelding te begrijpen. Ook zijn de foutmeldingen bij de formulieren nog niet helemaal duidelijk en informatief genoeg. Ook zijn niet alle interactieve componenten te gebruiken zonder de muis. Mensen die blind zijn gebruiken geen muis en ook sommige mensen met een lichamelijke beperking kunnen geen muis gebruiken en navigeren met behulp van het toetsenbord. Niet alle functies in de content zijn met het toetsenbord te bedienen. Zo zijn nog een aantal problemen gevonden. Deze staan allemaal verder uitgewerkt in dit rapport.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 Principles: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Orientation	AA	Voldoet
1.3.5	Identify input purpose	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.4.11	Non-text contrast	AA	Voldoet niet
1.4.12	Text spacing	AA	Voldoet
1.4.13	Content on hover or focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet niet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Character key shortcuts	A	Voldoet niet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet niet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Herhalende content overslaan	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Pointer gestures	A	Voldoet
2.5.2	Pointer cancellation	A	Voldoet
2.5.3	Label in name	A	Voldoet niet
2.5.4	Motion actuation	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet niet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet niet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Status messages	AA	Voldoet

Onderzoekscores

Principe	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Doel score	Behaalde score	Doel score	Behaalde score	Doel score
Waarneembaar	6	9	6	11	12	20
Bedienbaar	7	14	2	3	9	17
Begrijpelijk	3	5	4	5	7	10
Robuust	0	2	1	1	1	3
Totaal	16	30	13	20	29	50

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staat een carrousel met vier foto's en tekst. Deze foto's hebben nu allen een alternatieve tekst die de afbeelding beschrijft. Informatieve afbeeldingen hebben een alternatieve tekst nodig, decoratieve afbeeldingen niet. Deze afbeeldingen zouden ook als decoratief kunnen worden gezien. Een alternatieve tekst die de afbeelding beschrijft mag hier (het is niet fout), maar in dit geval zou een leeg alt-attribuut ook voldoen. De afbeelding heeft ook de zelfde alt-tekst als de titel van de tekst in het kader en levert dus geen meerwaarde. Dit wordt nu dus dubbel voorgelezen.

Rechts onderin de carrousel staan vier rondjes, waar op geklikt kan worden om naar een andere foto te gaan. Deze rondjes hebben geen tekstalternatief en hebben dit wel nodig. Bijvoorbeeld 'Bericht 1', 'Bericht 2', enz. Alleen nummers mag op zich ook.

Bij het stuk 'Berichten uit Delfland' staan twee afbeeldingen zonder tekstalternatief. Dit is op zich goed, want deze kunnen worden gezien als decoratieve afbeeldingen. Het moet echter wel duidelijk zijn dat de afbeelding genegeerd kan worden door hulpsoftware. Bij een afbeelding moet dan altijd een alt-attribuut staan, en in dit geval een leeg alt-attribuut (alt="") zodat hulpsoftware weet dat het genegeerd kan worden. Het alt attribuut ontbreekt nu helemaal en dat is niet goed.

Onderaan de pagina staan onder de kop "Ontdek Delfland" zes afbeeldingen zonder tekstalternatief en zonder alt attribuut. Deze hebben wel een tekstalternatief nodig. Als een afbeelding als link wordt gebruikt, moet namelijk in de alt-tekst het doel van de link staan beschreven (naast eventuele belangrijke visuele informatie uit de afbeelding zelf).

Boven aan de pagina staat helemaal rechts een dubbele a. Omdat deze letters niet als letters gezien moeten worden, maar als symbolen die een bepaalde betekenis willen overbrengen, moeten deze ook een alternatieve tekst krijgen die het doel ervan omschrijft. Dit kan hier bijvoorbeeld in het title-attribuut van de link. Deze problemen komen op meerdere pagina's voor.

Ook de alternatieve tekst van het logo is niet goed. Alle tekst in het logo moet ook in de alternatieve tekst terugkomen en dat is nu niet het geval. De alternatieve tekst is nu 'Logo'. Beter zou dus zijn 'Logo Hoogheemraadschap van Delfland'.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/contact-1> staan halverwege de pagina drie afbeeldingen met een tekstalternatief. Een tekstalternatief is bedoeld om een afbeelding te beschrijven, of, als het ook een link is, om het doel van de link te beschrijven. Hier staat ook al een kop in de afbeelding die hetzelfde is als het tekstalternatief. Hier kan beter dus het tekstalternatief leeg gelaten worden, zodat het niet dubbel voorgelezen wordt.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/overheid/sponge-vergroten-van-de-sponswerking-in-bebouw-gebied> staat een afbeelding. Deze foto kan gezien worden als decoratief en hoeft geen tekstalternatief te hebben. Op de foto staat echter ook het logo van 'Interreg'. Een logo is altijd informatief en heeft een tekstalternatief nodig. Dit geldt ook voor het logo iets lager op de pagina.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/dagelijks-bestuur-2> staan afbeeldingen van leden van het bestuur. Deze afbeeldingen zijn informatief en hebben een tekstalternatief nodig, maar hebben nu een tekstalternatief die de afbeelding niet beschrijft. Dit moet veranderd worden.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting> staat een afbeelding met informatie erin. Deze afbeelding heeft nu wel een tekstalternatief, maar deze geeft niet de informatie door die de afbeelding geeft.

Bij de tabs staat een afbeelding van een huisje. Dit huisje heeft geen tekstalternatief en heeft dit wel nodig.

Bij de tab 'Waterveiligheid' staat rechts een carrousel met foto's. Hierop staan rondjes waarmee je de verschillende foto's kan selecteren. Deze rondjes hebben geen tekstalternatief en hebben dit wel nodig. Dit komt op meerdere tabs voor.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Video's die na 23 september 2020 worden gepubliceerd moeten toegankelijk zijn. Oudere video's niet. Wel wordt aangeraden om deze video's wel toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staan drie YouTube video's. De eerste twee video's 'Stevige dijken' en 'Schoon water' hebben geen ondertiteling. Dit is nodig zodat de informatie ook beschikbaar is voor bezoekers die doof of slechthorend zijn.

De derde video 'Wij hollanders staan paraat' heeft automatisch gegenereerde ondertiteling

van YouTube. Deze vorm van ondertiteling bevat nog te veel fouten om te voldoen aan dit succescriterium. Er worden bijvoorbeeld geen leestekens gebruikt, wat het lezen van de tekst moeilijker maakt. En er worden fouten in de vertaling naar tekst gemaakt.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Video's die na 23 september 2020 worden gepubliceerd moeten toegankelijk zijn. Oudere video's niet. Wel wordt aangeraden om deze video's wel toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staan drie YouTube video's. Deze video's hebben geen audiodescriptie of media-alternatief. Audiodescriptie is een (extra) audiospoor waarin verteld wordt wat erin beeld te zien is. Het gaat hier niet alleen om teksten en logo's die in beeld komen, maar ook alle andere belangrijke visuele informatie die nodig is om de video te begrijpen. Een media-alternatief kan een transcript zijn; dit is een uitgeschreven tekst waarin staat wat er in beeld te zien en te horen is. Bijvoorbeeld in de video's komt aan het begin het logo van Hoogheemraadschap Delfland in beeld. Dit is belangrijke informatie die dus ook in audio weergegeven moet worden.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Uitzondering

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Video's die na 23 september 2020 worden gepubliceerd moeten toegankelijk zijn. Oudere video's niet. Wel wordt aangeraden om deze video's wel toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staan drie YouTube video's. Deze video's hebben geen audiodescriptie. Audiodescriptie is een (extra) audiospoor waarin verteld wordt wat erin beeld te zien is. Het gaat hier niet alleen om teksten en logo's die in beeld komen, maar ook alle andere belangrijke visuele informatie die nodig is om de video te begrijpen. Bijvoorbeeld in de video's komt aan het begin het logo van Hoogheemraadschap Delfland in beeld.

Dit is hetzelfde als bij succescriterium 1.2.3, maar voor dit succescriterium is het niet langer toegestaan om een uitgeschreven tekst aan te bieden, maar is een audiodescriptie verplicht.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> staat bovenaan een geordende lijst met twee onderdelen die in de code niet is opgemaakt als lijst. Dit moet met `<ol>` opgemaakt worden.

Op deze pagina staan onderaan het formulier ook mogelijkheden om bestanden te uploaden. Ieder upload veld heeft een tekstlabel en een knop er achter met de tekst "bladeren". Om dat de tekst op de knoppen allemaal hetzelfde zijn ("bladeren") moet voor hulpsoftware duidelijke zijn bij welke veldnaam het hoort, anders is het onderscheid niet te maken. Dit is visueel wel duidelijk, maar niet door hulpsoftware te bepalen. De tekst in het tekstlabel staat wel in een label element en deze verwijst ook naar een id waarde, maar die id waarde wordt nergens meer gebruikt. De relatie moet dus nog wel duidelijk gemaakt worden voor hulpsoftware. Dit kan eventueel met een aria techniek.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/werken-bij-delfland/vacatures> is bij de vacature 'Senior Juridisch adviseur' een hele alinea opgemaakt met `<em>`. Dit element kan gebruikt worden om nadruk aan een woord te geven. Dan wordt het met nadruk voorgelezen door voorleessoftware. Dit is niet bedoeld om een hele alinea te stijlen. Dit kan beter met `<i>` (italic) gedaan worden zoals een stukje lager is gedaan ('Beleidsmedewerker Waterhuishouding'), of door middel van CSS.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting> bij het tabblad 'Inleiding' staat onderaan een tabel. Deze tabel heeft tabel koppen maar deze zijn in de code niet aangegeven als tabel koppen (`<th>`) maar met strong-elementen. Dit moet met `th`-elementen zodat de structuur van de tabel duidelijk is en goed kan worden doorgegeven aan hulpsoftware. Dit geldt ook voor de tabellen in het tabje 'Belastingen'.

Uitzondering (PDF)

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document is alle tekst in p tags (voor alinea's) gezet. Hierdoor herkent hulpsoftware de kopteksten niet. Deze horen in een header tag (h1, h2, enz) geplaatst te worden. Zie:

<https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/Hoekunnenwaterschappeninsamenhanginnoverenoptimaliseren.pdf>

In onderstaand PDF document is de inhoud van iedere pagina opvallend genoeg opgemaakt in een enkele 'figure' tag. Alsof alle pagina's ingescand en als afbeeldingen in het document zijn geplaatst. Hierdoor ontbreekt alle semantiek in het hele document. Hierdoor zijn kopteksten, lijsten, tabellen, afbeeldingen en meer niet herkenbaar voor hulpsoftware en is het document dus erg ontoegankelijk. Doordat alle semantiek ontbreekt worden andere succescriteria die met de semantiek te maken hebben niet meer getoetst. Er kunnen dus geen opmerkingen gemaakt worden over de datatabellen en complexe afbeeldingen (grafieken) die in het document staan.

Zie:

<https://www.hhdelfland.nl/innoveren-en-optimaliseren-voor-presteren-in-de-waterschappen-1>

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

- Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Success criterium 1.3.4: Orientation (Level AA)

Content does not restrict its view and operation to a single display orientation, such as portrait or landscape, unless a specific display orientation is essential.

Resultaat

- Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Success criterium 1.3.5: Identify input purpose (Level AA)

The purpose of each input field collecting information about the user can be programmatically determined when:

- The input field serves a purpose identified in the Input Purposes for User Interface Components section; and
- The content is implemented using technologies with support for identifying the expected meaning for form input data.

Resultaat

- Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> staat een invoerformulier waar onder andere de naam en het e-mailadres van de gebruiker kan worden ingevuld.

Het doel van deze en een aantal andere velden moet programmatisch kunnen worden bepaald, zodat velden automatisch kunnen worden ingevuld, of zodat extra hulp geboden kan worden bij het invullen. Dit is hier niet het geval. Dit kan door het attribuut 'autocomplete' aan de input-elementen toe te voegen. Bijvoorbeeld voor naam: autocomplete="name" en e-mailadres: autocomplete="email".

Een overzicht van de velden waarvoor het autocomplete attribuut van toepassing is en de waarde die nodig is in dit attribuut staat op deze pagina:

<https://www.w3.org/tr/wcag21/#input-purposes>

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> kunnen er foutmeldingen in beeld komen bij het niet invullen van de velden. Deze meldingen zijn rood van kleur om aan te geven dat het foutmeldingen zijn. Doordat de tekst niet voldoet aan succescriterium 3.3.1 Fout identificatie is kleur de enige manier waarop duidelijk wordt gemaakt dat het hier om foutmeldingen gaat. Dit kan opgelost worden door goede tekstuele foutmeldingen te geven (zie ook sc 3.3.1).

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staat een oranje rechthoek met witte letters erin. Hier is het contrast van 2,1:1 te laag. Dit moet hier minimaal 3:1 zijn, omdat het grote tekst is. Mensen die slechtziend zijn kunnen moeite hebben om tekst te lezen als het contrast van de tekst op de achtergrond te laag is.

Onderaan de pagina als de knop 'Aanmelden' toetsenbordfocus heeft, heeft de zwarte tekst een te laag contrast van 1,4:1 op de blauwe achtergrond.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/contact-1> heeft de witte tekst in het blauwe vlak een te laag contrast van 3,3:1.

Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> staat witte tekst in een oranje rechthoek. Hier is het contrast van 2,1:1 te laag. Dit moet voor de grote tekst minimaal 3:1 zijn, en voor de kleine tekst minimaal 4,5:1 zijn.

In het formulier staan oranje teksten en sterretjes op een blauwe achtergrond. Hiervan is het contrast 1,7:1. Dit is te laag. Ook de oranje knoppen met de witte teksten hebben een te laag contrast van 2,1:1.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/@@search?SearchableText=stimuleringsregeling> staat bij het gedeelte 'Sorteer op' rode tekst op een blauwe achtergrond. Dit heeft een te laag contrast van 1,3:1.

Onder de berichten staat grijze tekst met onder andere de datum. Deze grijze tekst heeft

een te laag contrast van 3,5:1.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/inwoner/afvalwater-schoonmaken/niet-in-het-riool> heeft de lichtblauwe tekst onder de afbeelding een te laag contrast van 3,3:1 met de witte achtergrond.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/laatste-nieuws> hebben de grijze data onder de berichten een te laag contrast van 3,5:1.

De grijze placeholder teksten voor het inschrijven van de nieuwsbrief hebben een te laag contrast van 2,8:1 met de witte achtergrond.

Aan de linker zijkant staan blauwe teksten op een lichtblauwe achtergrond. Hier is het contrast van 4,2:1 te laag.

Dit zijn enkele problemen die gevonden zijn betreft het contrast van tekst. Deze problemen komen op meerdere pagina's voor.

Uitzondering (PDF)

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document komen teksten voor met een te laag contrast. Bijvoorbeeld op pagina 2 de tekst "COLOFON". Dit is lichtblauwe tekst op een witte achtergrond met een contrast van 2,4:1 waar dit minimaal 4,5:1 moet zijn. Deze lichtblauwe tekst komt op meer pagina's voor. Bijvoorbeeld bij de koptekst "Voorwoord" op pagina 7. Omdat het hier 'grote tekst' is moet het contrast minimaal 3:1 zijn. Het contrast is dan dus nog steeds te laag. Op pagina 17 staat lichtgroene tekst. Het contrast hiervan is slechts 2,8:1 en dus ook te laag. Zo zijn meer problemen met het contrast gevonden.

Zie:

<https://www.hhdelfland.nl/innoveren-en-optimaliseren-voor-presteren-in-de-waterschappen-1>

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> bij het zoomen naar 200% met een resolutie van 1024x768 valt in de footer het e-mailadres van delfland achter het icoon voor twitter, waardoor het niet goed meer te lezen is.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/inwoner/afvalwater-schoonmaken/niet-in-het-riool> is onder de tabel de functie om te printen verdwenen.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting> staan in de header verschillende wisselende grote afbeeldingen met tekst. Deze teksten staan nu in de afbeelding, maar kunnen beter als gewone tekst geplaatst worden en mee wisselen als de afbeeldingen wisselen. Op die manier kan de stijling van de tekst door slechtzienden ook aangepast worden...

Success criterium 1.4.10: Reflow (Level AA)

Content can be presented without loss of information or functionality, and without requiring scrolling in two dimensions for:

- Vertical scrolling content at a width equivalent to 320 CSS pixels;
- Horizontal scrolling content at a height equivalent to 256 CSS pixels;

Except for parts of the content which require two-dimensional layout for usage or meaning.

Resultaat

- ✓ Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Success criterium 1.4.11: Non-text contrast (Level AA)

The visual presentation of the following have a contrast ratio of at least 3:1 against adjacent color(s):

- **User Interface Components:** Visual information required to identify user interface components and states, except for inactive components or where the appearance of the component is determined by the user agent and not modified by the author;
- **Graphical Objects:** Parts of graphics required to understand the content, except when a particular presentation of graphics is essential to the information being conveyed.

Resultaat

- ✗ Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> staan invoervelden waarvan het contrast te laag is met de achtergrond. Wit met grijze achtergrond heeft een contrast van 1,2:1. En de oranje lijn heeft een contrast van 1,7:1 met de grijze achtergrond en 2,1:1 met het wit.

Success criterium 1.4.12: Text spacing (Level AA)

In content implemented using markup languages that support the following text style properties, no loss of content or functionality occurs by setting all of the following and by changing no other style property:

- Line height (line spacing) to at least 1.5 times the font size;
- Spacing following paragraphs to at least 2 times the font size;
- Letter spacing (tracking) to at least 0.12 times the font size;

- Word spacing to at least 0.16 times the font size.

Resultaat

- Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Success criterium 1.4.13: Content on hover or focus (Level AA)

Where receiving and then removing pointer hover or keyboard focus triggers additional content to become visible and then hidden, the following are true:

- **Dismissable:** A mechanism is available to dismiss the additional content without moving pointer hover or keyboard focus, unless the additional content communicates an input error or does not obscure or replace other content;
- **Hoverable:** If pointer hover can trigger the additional content, then the pointer can be moved over the additional content without the additional content disappearing;
- **Persistent:** The additional content remains visible until the hover or focus trigger is removed, the user dismisses it, or its information is no longer valid.

Resultaat

- Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoerteknik. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoerteknik (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staan meerdere links zonder href-attribuut. De link 'AA' voor het veranderen van de lettergrootte, en de play / pauze knop bij de carrousel. Deze links zijn niet met het toetsenbord te bereiken en hierdoor ook niet met het toetsenbord te bedienen.

Zo zijn ook de vier rondjes van de carrousel niet met het toetsenbord te bereiken.

Als er met het toetsenbord wordt genavigeerd staan er na de vier menu-items nog vier menu-items die met de muis niet toegankelijk zijn en ook nergens aangegeven. De link naar 'Baggertegel' is ook de enige link daarheen die zo snel te vinden is.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting> staat een tablijst met acht tabbladen. Deze tabbladen zijn niet met het toetsenbord te bedienen.

Ook staat bij de tab 'Waterveiligheid' aan de rechterkant een carrousel met wisselende foto's. Hierin staan twee rondjes om handmatig de foto's te selecteren. Deze zijn niet met het toetsenbord te bereiken en dus te bedienen. Dit komt op meerdere tabs voor.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Success criterium 2.1.4: Character key shortcuts (Level A)

If a keyboard shortcut is implemented in content using only letter (including upper- and lower-case letters), punctuation, number, or symbol characters, then at least one of the following is true:

- **Turn off:** A mechanism is available to turn the shortcut off;
- **Remap:** A mechanism is available to remap the shortcut to use one or more non-printable keyboard characters (e.g. Ctrl, Alt, etc);
- **Active only on focus:** The keyboard shortcut for a user interface component is only active when that component has focus.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staan drie YouTube video's. Deze video's zijn te bedienen met letertekens. Bijvoorbeeld de 'k' voor pauze/play en de 'm' voor mute. Het probleem is dat de letter k ook werkt als de toetsenbordfocus op een andere plaats staat (binnen de video). Om deze reden valt de bediening niet onder de uitzondering 'Active only on focus'. Een oplossing is het uitschakelen van deze bediening op de website door de parameter disablekb=1 toe te voegen aan de URI van de video in de embedcode. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting> staat aan de rechterkant een carrousel van foto's. Deze foto's is niet te pauzeren, te stoppen of te verbergen. Dit kan hinderlijk zijn voor mensen met bijvoorbeeld een cognitieve beperking, omdat zij tijdens het lezen van de content steeds afgeleid worden door de bewegende content. Dit komt op meerdere tabs voor.

Dit is op de homepage wel goed gedaan met een pauze / start knop.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Er zijn skiplinks aanwezig, dit is goed gedaan. De skiplink naar de unieke content van de pagina moet alleen als eerste link op de pagina komen. Nu is het de tweede link na de link naar het navigatiemenu, welke eigenlijk overbodig is omdat dit al de eerste link na de skiplinks is.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op onderstaande pagina's zijn de paginatitels hetzelfde. De titels beschrijven ook het onderwerp of doel van de pagina's niet. Deze titels moeten veranderd worden.

De bedoeling van dit Succescriterium is om gebruikers te helpen om content te vinden en zich daarbinnen te oriënteren door te garanderen dat elke webpagina een beschrijvende titel heeft. De titel moet ook buiten de context van de pagina duidelijk beschrijvend zijn. Bijvoorbeeld als de titel in een sitemap wordt gebruikt, of in een lijst met zoekresultaten.

<https://www.hhdelfland.nl/>

<https://www.hhdelfland.nl/sitemap>

<https://www.hhdelfland.nl/@@search?SearchableText=stimuleringsregeling>

<https://www.hhdelfland.nl/paginabestaatniet>

Uitzondering (PDF)

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een [uitzondering van digitoegankelijk](#). Het zijn wel problemen, maar hoeven pas 23 september 2020 uiterlijk opgelost zijn. Wel wordt aangeraden deze problemen nu al op te lossen.

In onderstaand PDF document is wel een titel aanwezig, maar die komt overeen met de bestandsnaam en doordat dat één woord is, is dat niet echt goed leesbaar. Het is beter om hier een leesbare normale tekst neer te zetten. Zie:

<https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/Hoekunnenwaterschappeninsamenhanginnoverenoptimaliseren.pdf>

In onderstaand PDF document ontbreekt een titel in de bestandseigenschappen. Zie: <https://www.hhdelfland.nl/innoveren-en-optimaliseren-voor-presteren-in-de-waterschappen-1>

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staat het logo. Hier is het linkdoel niet helemaal duidelijk. De mooiste oplossing zou zijn het logo een tekstalternatief geven van 'Logo Hoogheemraadschap van Delfland' en een linktekst van 'Naar homepage' door deze laatste tekst in een title attribuut van de link te zetten. Dan is alles voor iedereen duidelijk. Op de carrousel staat een 'lees meer' link welke zichtbaar een relatie heeft met de kop erboven, maar niet programmatisch, omdat er ook al meerdere zijn. Hier kan de link extra informatie mee krijgen door een title-attribuut te gebruiken met aanvullende linkdoel informatie, waardoor het linkdoel duidelijk wordt.

Onderaan de pagina staan zes afbeeldingen onder de kop 'Ontdek Delfland'. Deze fungeren als link. Hier zijn de linkdoelen niet duidelijk omdat de afbeeldingen geen tekstalternatief hebben. Dit soort probleem komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/werken-bij-delfland/vacatures> staan meerdere links "Bekijken" en "Solliciteren". Deze linkteksten zijn hier dus niet uniek en dus moet duidelijk zijn bij welke vacature ze horen. Dat is visueel wel duidelijk, maar niet door linkcontext duidelijk voor hulpsoftware. Dit kan opgelost worden door title-teksten bij de links, of door een aria-techniek te gebruiken, om de link te koppelen aan de koptekst die er boven staat (met aria-labelledby bijvoorbeeld).

Onderstaande is niet fout, maar kan gebruiksvriendelijker. Dit wordt dus niet afgekeurd, maar geldt als tip.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/@@search?SearchableText=stimuleringsregeling> staat onderaan de pagina links voor naar andere pagina's te gaan. Deze nummers hebben nu als tekst '1', '2' en 'volgende'. Het doel van deze link is zo voor blinden niet helemaal duidelijk. 'Ga naar pagina 1' of iets dergelijks beschrijft het doel van de link meer. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> is de focus een aantal keer niet zichtbaar na de knop zoeken. Dan staan ze op de 'lees meer' links van de verschillende foto's van de carousel. De focus is in Firefox niet zichtbaar als deze op de afbeelding 'Bekijk Delfland op de kaart' en op de zes afbeeldingen onder de kop 'Ontdek Delfland'. Dat de focus in Firefox niet zichtbaar is op foto's komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> is de focus in Firefox niet zichtbaar op de knoppen 'Wissen' en 'Verzenden'. Zo zijn er meerdere knoppen in Firefox waarop de focus niet zichtbaar is.

Guideline 2.5: Input modalities

Make it easier for users to operate functionality through various inputs beyond keyboard.

Success criterium 2.5.1: Pointer gestures (Level A)

All functionality that uses multipoint or path-based gestures for operation can be operated with a single pointer without a path-based gesture, unless a multipoint or path-based gesture is essential.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Success criterium 2.5.2: Pointer cancellation (Level A)

For functionality that can be operated using a single pointer, at least one of the following is true:

- **No Down-Event:** The down-event of the pointer is not used to execute any part of the function;
- **Abort or Undo:** Completion of the function is on the up-event, and a mechanism is available to abort the function before completion or to undo the function after completion;
- **Up Reversal:** The up-event reverses any outcome of the preceding down-event;
- **Essential:** Completing the function on the down-event is essential.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Success criterium 2.5.3: Label in name (Level A)

For user interface components with labels that include text or images of text, the name contains the text that is presented visually.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> staat een logo. Dit logo heeft geen goede toegankelijkheids naam. De toegankelijkheidsnaam moet de zichtbare tekst bevatten. Hier is dat 'Hoogheemraadschap van Delfland'. Dit moet toegevoegd worden aan de naam (oftewel de alternatieve tekst van de afbeelding).

Dit is van belang omdat gebruikers van spraakinvoer kunnen navigeren door de zichtbare tekstlabels uit te spreken.

Success criterium 2.5.4: Motion actuation (Level A)

Functionality that can be operated by device motion or user motion can also be operated by user interface components and responding to the motion can be disabled to prevent accidental actuation, except when:

- **Supported Interface:** The motion is used to operate functionality through an accessibility supported interface;
- **Essential:** The motion is essential for the function and doing so would invalidate the activity.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Naast het aangeven van de basistaal van een webpagina is het ook belangrijk dat stukken tekst binnen een webpagina zelf die in een andere taal zijn geschreven op de juiste manier worden voorgelezen. Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/english> is de hoofdtaal Nederlands omdat de herhalende content zoals het hoofdmenu en de footer in het Nederlands zijn. Maar de tekst ertussen is allemaal Engels, en dit is niet in de code aangegeven. De bedoeling is om aan de software expliciet aan te geven wanneer de taal wisselt en aan te geven in welke taal verder moet worden gegaan. Dit kan door middel van een lang attribuut bij het html-element welke de tekst in een andere taal bevat. Omdat het hier eigenlijk om alle andere tekst tussen de header en de footer gaat, kan het ook eenmalig op een omsluitend html-element.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> staat een contactformulier. Als in dit formulier de verplichte velden worden leeg gelaten verschijnt er een melding: 'Dit is een verplicht veld'. Dit is geen foutmelding, maar meer een instructies. Een blinde ziet de rode kleur niet en kan deze tekst opvatten als een algemene instructie, het is dan niet duidelijk dat er een fout is gemaakt. Dit kan opgelost worden door de meldingen aan te passen, naar bijvoorbeeld iets als 'Het veld Naam is niet (goed) ingevuld', of 'Het verplichte veld Naam is niet (goed) ingevuld'. Dan is het duidelijk dat er een fout is gemaakt.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/watervergunning-aanvragen> staat een contactformulier. In dit formulier zijn een aantal velden verplicht. Deze velden zijn aangegeven met een sterretje (*). Er staat nu geen instructie dat een sterretje betekent dat deze velden verplicht zijn. Deze instructie moet boven het formulier staan. Dit is vooral van belang voor blinden, die de instructie anders pas voorgelezen krijgen na het invullen van het formulier (en dan misschien helemaal niet 'zien').

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/laatste-nieuws> staat in de linkerkolom een formulier om je aan te melden voor de nieuwsbrief. De tekstlabels voor de invoervelden staan in het invoerveld zelf als placeholder teksten. Nadeel hiervan is dat de labels verdwijnen zodra de focus op het veld komt te staan of als iets is ingevuld. Dat is niet de bedoeling. Een tekstlabel moet altijd zichtbaar blijven.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/laatste-nieuws> komen meerdere dubbele id's voor (zie hieronder). Een id moet uniek zijn voor de pagina.

id="mc-embedded-subscribe-form"

id="mce-responses"

id="mce-error-response"

id="mce-success-response"

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/nieuwe-boom-geplant-nabij-gemaal-commandeurspolder-maasland> staan ook meerdere (24) dubbele id's. Bijvoorbeeld

id="commenting-container"

id="nieuwe-boom-geplant-nabij-gemaal-commandeurspolder-maasland-reageer"

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/> een link 'AA' zonder href-attribuut voor het veranderen van de lettergrootte. Hierdoor kan de rol van de link niet door software bepaald worden. Dit geldt ook voor de play / pauze knop op de carousel.

Naast de play / pauze knop staan vier bolletjes. Deze bolletjes hebben geen door software te bepalen naam, en geen door software te bepalen rol. Het moet ook door software te bepalen zijn welk bolletje actief is. Nu wordt het alleen visueel aangegeven. Dit kan ook door een verborgen tekst mee te geven aan het atieve bolletje.

De zes afbeeldingen die als link dienen onder aan de pagina hebben geen door software te bepalen naam.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/inwoner/afvalwater-schoonmaken/niet-in-het-riool> staat een knop met 'Reageer'. Als er op deze knop wordt gedrukt klapt er extra informatie uit. Deze status (in of uitgeklaapt) is niet door software te bepalen. Dit kan opgelost worden door dit als een verborgen tekst erbij te zetten of door aria-technieken te gebruiken. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting> is er niet door software te bepalen welk tabblad actief is. De 'status' is dus niet door hulpsoftware te bepalen. Dit kan door gebruik te maken van aria-technieken of door een verborgen tekst die wel door hulpsoftware gelezen kan worden.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/laatste-nieuws> staat in de linkerkolom een formulier om je aan te melden voor de nieuwsbrief. De 'naam' van deze invoervelden is niet door hulpsoftware te bepalen. Placeholder teksten zijn niet afdoende als naam. Er zijn in de HTML code wel verborgen tekstlabels gevonden, maar deze zijn op de verkeerde manier verborgen waardoor hulpsoftware ze ook negeert. Gebruik een andere methode dan "display:none;" of "visibility:hidden;" om er voor te zorgen dat hulpsoftware ze kan lezen.

Op pagina <https://www.hhdelfland.nl/sitemap> staan tabbladen. Hiervoor zijn aria-attributen gebruikt. Deze zijn echter niet volledig toegepast. Er ontbreken nog relaties en aria-attributen om het helemaal goed te laten samenwerken met hulpsoftware. Zo ontbreekt een 'naam' voor de tablijst (door middel van een aria-label). Ook is de toetsenbordbediening nog niet goed geregeld door de JavaScript. Zo mag er maar één Tab-focus op de lijst komen en moet met de cursor toetsen gewisseld kunnen worden tussen de tabs. Zo zijn dus meer toegankelijkheidsproblemen gevonden met deze tablijst. Zie <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#tabpanel> voor een overzicht van alle richtlijnen voor een goede toegankelijke tablijst.

Dit probleem komt op meer plekken voor met een tablijst. Bijvoorbeeld op pagina <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting> waar ook een tablijst wordt gebruikt. Hier is de code zelfs nog wat minder goed door het ontbreken van elementen met een role="tab" en het ontbreken van bijvoorbeeld een aria-expanded. Deze implementatie werkt dus niet goed met hulpsoftware.

Success criterium 4.1.3: Status messages (Level AA)

In content implemented using markup languages, status messages can be programmatically determined through role or properties such that they can be presented to the user by assistive technologies without receiving focus.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/onderwerpen/evaluatiemethode>

Steekproef

- <https://www.hhdelfland.nl/>
- <https://www.hhdelfland.nl/contact-1>
- <https://www.hhdelfland.nl/sitemap>
- <https://www.hhdelfland.nl/@@search?SearchableText=stimuleringsregeling>
- <https://www.hhdelfland.nl/paginabestaatniet>
- <https://www.hhdelfland.nl/inwoner/afvalwater-schoonmaken/niet-in-het-riool>
- <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/laatste-nieuws>
- <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/nieuwe-boom-geplant-nabij-gemaal-commandeurspolder-maasland>
- <https://www.hhdelfland.nl/werken-bij-delfland/vacatures>
- <https://www.hhdelfland.nl/werken-bij-delfland/vacatures/operationeel-beheerder-1341>
- <https://www.hhdelfland.nl/english>
- <https://www.hhdelfland.nl/watervedunning-aanvragen>
- <https://www.hhdelfland.nl/overheid/sponge-vergroten-van-de-sponswerking-in-bebouw-gebied>
- <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/dagelijks-bestuur-2>
- <https://www.hhdelfland.nl/over-ons/digitale-begroting>

- <https://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuws/Hoekunnenwaterschappeninsamenhanginnoverenenoptimaliseren.pdf> (Pdf document)
- <https://www.hhdelfland.nl/innoveren-en-optimaliseren-voor-presteren-in-de-waterschappen-1> (PDF document)